

Iktatószám	Budapestre vonatkozó újságcikkek	Osztályozás
		Tárgy 43
Szerző i. e. Cím A budapesti szobrok ügye.	Hely	Idő "1911"
		Személy
	Forrás: Pesti napló	
	Bp.	1911 4/3
(Hely)	(Idő)	

A budapesti szobrok ügye.

— Szobrászok demonstrációja. —

Budapest, június 2.

(Saját tudósítónktól.) Abban a különös művészeti botrányban, amelyet a budapesti nyilvános szobrok brutális „megtisztítása” idézett elő, a Pesti Napló leleplezése nyomán olyan elítélő kritika nyilatkozott meg a közvéleményben s maguk a merényletről mit sem sejtő szobrászok is oly heves támadással utasították vissza ezt a szándékot, hogy ezek után joggal elvárható volt, hogy ez a botrányos ügy mielőbb elintézését nyer. Hetek multak el azóta, de a főváros részéről ezideig semmi sem történt. Történt azonban olyasmis, ami most már nemcsak azokat a szobrászokat, akik Budapest nyilvános területén már állítottak föl szobrot, hanem a magyar szobrászoknak csaknem kivétel nélkül az összeségét egyöntetű demonstrációra indította.

Amikor a művészeti merénylet köztudomásra jutott, Strobl Alajos tanár néhány művésztársa előtt kijelentette, hogy ezek után most már annál is inkább végrehajlja szándékát. Pár nap múlva azután egy reggelre újból állványokkal rakatta körül József nádor elcsufított szobrát s tovább folytatta megkezdett „módszerét.” Oly gyorsan történt mindez, hogy alig vettek róla tudomást. Amikor Strobl tanár ezzel elkészült, kijelentette, hogy „most a többiekre kerül a sor, akármit is csinálnak!”

Strobl tanár indulatoktól fűtött szertelenkedéseinek nem ütközhetünk meg, de egyenesen

megdöbbenő az a közöny, melylyel ezt az egész ügyet a fővárosnál ignorálják. A Pesti Napló leleplezése után a főváros legilletékesebb hatóságai pozitív formában nyilatkozatot tettek, hogy ebben az ügyben sürgősen ankétot hívnak össze, amelyre a szobrászokat meghívják s azon az ügyet végleg tisztázní fogják.

Noha a fővárosnak tudnia kellett arról, hogy Strobl folytatta a szobrok brutális elcsufítását s tudomása volt arról is, hogy Strobl a többi szobrokon is végre akarja hajtani ezt az eljárást, mindezeideig a legnagyobb közönnyel nézte az események fejlődését.

Maguk a szobrászok tehetetlenek voltak e bizonytalansággal szemben s most oly módon adnak kifejezést tiltakozásuknak, amely művészi eseményeink történetében szinte ritkaságszámba megy.

Előterjesztést tesznek Budapest polgármesterének, amelyben leghatározottabban tiltakoznak a merénylet folytatása ellen s ugyanakkor egy beadványban kéri az Országos Magyar Képzőművészeti Tanácsot, mint a művészeti ügyek fórumát, hogy ezt a művészeti legfontosabb ügyet a tanács teljes erkölcsi súlyával támogassa.

Beadványukban ezeket mondják:

Nagyságos dr. Bárczy István, Budapest székesfőváros polgármesterének!

A Budapest székesfőváros területén felállított nyilvános szobrok tisztítása ügyében alulírottak következő előterjesztést teszik:

A budapesti szobroknak legutóbb megkezdett tisztítása a nyilvánosság kritikájának oly éles bi-

rálatával találkozott, mely után ennek az egyoldalú s félig kísérleti jellegű eljárásnak a félbehagyása joggal elvárható lenne. Ez azonban ez ideig nem történt meg. Alulírottaknak pozitív tudomásuk van arról, hogy ezt a kísérletet a régebben megbízottak tovább akarják folytatni. Nem részletezzük ennek a szándéknak megvalósítása esetén fejlődhető következményeit, amelyek a most még élő művészek szerzői jogába is ütköznek, azonfelül is sok művészi hatást elrombol.

Alulírottak a maguk objektív véleményével szintén megerősítik azt a feltevést, mely szerint ez a céltévesztett eljárás nemcsak Budapest művészeti esztétikájának rovására történne, hanem az a közvéleményben olyan általános felháborodást kelthetne, melyért a magyar szobrászok összessége is felelősségre vonható.

Mi a magunk részéről leghatározottabban kifejezést adunk annak a véleményünknek, hogy ezt az eljárást mai elveiben és formájában sürgősen meg kell szüntetni. Elvben szükségesnek tartjuk a szobrok racionális megtisztását, de ez az eljárás oly annyira körülményes, hogy azt egyoldalúan s már ma is mutatkozó elhibázott technikai eljárással egyszerűen elintézési nem lehet.

Budapest székesfőváros e kérdésben illetékes hatóságai részéről nyilatkozat hangzott el annak idején, hogy egy sürgősen összehívandó ankét keretében fog ez a kérdés elintéztetni. Az ankét összehívása azonban ez ideig meg nem történt.

Alulírottak tehát tisztelettel felkérjük a polgármester urat, rendelje el, hogy ebben az ügyben mielőbb ankét hívassék egybe, melyen a kérdéses ügy a maga teljességében egyszer és mindenkorra elintéztessék; az ankét megtartásáig pedig kérjük a megkezdett eljárás abbahagyására sürgősen intézkedni sziveskedjék, nehogy az ankét már befejezett és többé jóvá nem tehető dolgok előtt álljon.

Teljes tisztelettel:

Zala György, Ligeti Miklós, Róna József, Kallós Ede, Telcs Ede, Tóth István, Holló Barnabás, Kisfaludi Strobl Zsigmond, Lányi Dezső, Vas Viktor, Mester Jenő, Markup Béla, Kolozsvári Szeszák Ferenc, Horváth Géza, Dankó József, Lukácsy Lajos, Gémes Gindert Péter, Szentgyörgyi István, Istók János, Kiss József, Gárdos Aladár, Pásztor János, Csillag István, Margó Ede, Pongrácz D. Szigfrid és mások.

Ugyanazon nevek aláírásával az Országos Magyar Képzőművészeti Tanácshoz intézett beadvány így hangzik:

— A Budapest székesfőváros területén felállított szobrok megkezdett tisztítása a maga egyoldalú és céltévesztett eljárásával a közvéleménynek olyan elítélő és éles bírálatával találkozott legutóbb, amely a magyar művészeti ügyek minden illetékes fórumát kell, hogy foglalkoztassa.

Alulírottak, akik ez ügyben már régebben állást foglaltak az ellen, hogy a magyar művészetnek ez a közügye ily módon intéztessék el, Budapest polgármesteréhez intézett beadványukban óvást emeltek ez ellen s egy ankét összehívására tettek javaslatot. Szükségesnek tartják azonban, hogy ebben a művészileg fontos kérdésben az Országos Magyar Képzőművészeti Tanácsot is megkeressék s azt, mint a magyar művészeti ügyek egyik döntő fórumát megkérjék, hogy ebben a kérdésben a magyar szobrászok csaknem összeségének óhaját a maga erkölcsi súlyával támogassa s annak az ügy érdekében kifejezést is adjon.

Teljes tisztelettel:

(Aláírások)

(l. e.)